

ТЕОРІЯ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Корсун М.В., 1-й курс факультету біотехнологій

Науковий керівник: **Шевченко О.Б.**, доцент ДБТУ

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Актуальність теми. Конституція тварини об'єднує всі основні характеристики цієї тварини, включаючи анатомічну будову, фізіологічні процеси і, перш за все, особливості вищої нервової діяльності, які вступають в реакцію на зовнішнє середовище.

Конституційний тип тварин формується протягом декількох років як результат адаптації речовин до оточуючого характеру середовища, умов застосування, а також використання цих тварин.

Результати досліджень. Нервова система відіграє важливу роль у реакціях хвороб на зовнішнє середовище і його пристосуванні до нього. Вона впливає на основні функції факторів та забезпечує зміни в обміні речовин, адаптацію до умов утримання та використання. Ці можливі реакції відображаються у зміні зовнішніх форм собаки.

І.П. Павлов використав три основні властивості нервових процесів – силу, рівновагу і рухливість – для класифікації типів нервової діяльності. Це стало основою для розробки класифікації типів нервової діяльності.

У виробничих умовах тип нервової діяльності собаки виявляється під час процесу її виховання, дресування та на змаганнях. Тип нервової діяльності порушує спосіб, яким собака сприймає навколишнє середовище, реагує на нього і взаємодіє з ним.

Розглядаючи класифікацію різних типів нервової діяльності собак, а також класифікацію конституціональних типів тварин можна констатувати наступне.

Послідовно до класифікації типів нервової діяльності собак, розрізняють такі типи:

Сильний-врівноважений-рухливий тип. Тварини цього типу швидко сприймають умовні рефлекси, вони рухливі та витривалі у роботі, добре виробляють гальмуючі рефлекси та здатні чітко диференціювати. Відсоток собак такого типу від загальної кількості східноєвропейських порід вівчарок становить 76,7%.

Сильний-врівноважений-повний тип. Тварини цього типу хоча і повно виробляють умовні рефлекси, але гальмуючі рефлекси вони виробляють сильно та, стійкі рухи у них повільні. Процент таких собак – 20,0%.

Сильний-неврівноважений-нестримний тип. Тварини цього типу мають сильні подразнюючі рефлекси та слабкі гальмуючі рефлекси. Вони рухливі, енергійні та не втомлюються, працюють швидко, але з гальмуванням можуть бути важкощоденні. Процент таких собак – 3,3%.

Слабкий тип. Собаки цього типу характеризуються слабкими подразнительними та гальмівними процесами. Вони дійсно непридатні для роботи або можуть працювати після великої роботи з ними.

Класифікація конституціональних типів тварин включає такі категорії.

Грубий тип. Собаки з сильним розвинутим кістяком та м'язами, грубою шкірою та масивною головою.

Нижний тип. Собаки з тонким кістяком, слабо розвиненими м'язами, тонкою шкірою та маленькою головою.

Міцний тип. Собаки з добре розвиненим кістяком та м'язами, з помірною головою, статевим диморфізмом, та середньою товщиною волосяного покриву. Тип є найпоширенішим серед східноєвропейських вівчарок (90,0%).

Крихкий тип. Собаки з широким тулубом та вкороченими кінцями, масивною головою та грубою шерстю.

Концепція вибору та покращення конституційних типів показує засади вибору і розведення собак з певними фізіологічними та анатомічними

особливостями, що впливають на їх продуктивність та пристосування до різних робочих завдань.

Висновки. Враховуючи вищевикладене, необхідно враховувати типи нервової діяльності для відбору тварин в службовому собаківництві.

ПРИТРАВЛЕННЯ НОРНИХ СОБАК

Юхно В. О.

асистент кафедри генетики, розведення
та селекційних технологій в тваринництві

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Фокстер'єр, вельтер'єр, або уельський тер'єр, ягдтер'єр, такси – низькорослі породи собак, яких дресирують для розшуку тварин у норах, таких як лисиця, єнот. Виявивши звіра у норі, собака частіше душить, а потім витягує жертву назовні. Навчивши притравлення норного собаку, він може стати хорошим помічником і на іншому полюванні: приносити вбитого птаха, ганяти лося, кабана, ловити бобрів. Собаки такого виду досить розумні, люблять ласку. Під час полювання виявляють наполегливість, сміливість та агресивність.

